

jen o doplňování novým materiálem, bude na tyto listky zanášena také příslušná literatura. Právě nejnovější vývoj práva soukromého vyžaduje takového zařízení (srv. na př. zákon o nekalé soutěži), jehož vědecké zpracování vyžaduje znalost cizozemského zákonodárství, judikatury a literatury, nebo otázka znehodnocení měny, otázka zajištění pohledávek, otázka tak zv. obcházení zákona, jednání proti dobrým mravům atp.

2. Kartotéka literatury omezuje se prozatím na excerpování domácí literatury a čítá na 2000 listků. Této části institutu byla od počátku věnována pozornost než pro její obsáhlost podařilo se doposud jen vypsati veškeré články týkající se práva soukromého ze všech ročníků časopisu »Právnick«, jež svým počtem kryjí se skoro úplně s veškerou českou bibliografií práva trestního. Pokud se týče seznamu příslušných samostatných českých prací vědeckých z oboru práva občanského, tedy české literatury knižní, byl pořízen doposud podle odbornového seznamu knih nacházejících se v seminární knihovně právnické fakulty.

3. Kartotéka zákonů se právě počíná zakládati a je jí věnována značná pozornost.

Při zakládání tohoto ústavu bylo použito částečně zkušeností evidenční kanceláře Nejvyššího soudu. Ústav snaží se, aby úkolům svým, jeho ředitelem prof. dr. Jaromírem Sedláčkem vytčených, dostál, než pro nedostatek pracovních sil a finančních prostředků musil se spokojiti doposud činností omezenou. Byl také doposud učiněn přístupným jenom členům semináře z práva občanského.

Z cizích je ústavu vzorem ústav pro obchodové právo (Verkehrsrecht) v Jeně, který je ovšem velmi splendorně dotován asistenty a pomocnými silami. Sluší podotknouti, že v Německu, nanejvýš v Prusku pochopili již dříve důležitost takových ústavů nejen pro vědu, nýbrž i pro praxi a politickou expanzi Německa a proto zřizují speciální ústavy při universitách tak, že ústav zvláštního typu zřizuje se jen u jedné právnické fakulty, na př. ve Vratislavě ústav pro studium východní Evropy, v Berlíně pro studium Asie, v Kielu pro světový obchod, v Jeně pro obchodní právo (jež je vzorem našemu ústavu), v Hamburku pro námořské právo atp. Stejně i v Itálii a ve Francii zřizují se ústavy pro speciální studium.

Uvážíme-li, že ústav tento při našich právnických fakultách jest druhu jedinečného, poněvadž ostatní dvě právnické fakulty, pražská a bratislavská, podobného ústavu pro právo občanské resp. soukromé nemají, bylo by žádoucí, aby při dnešním tempu hospodářského života a při rozsahu látky ústav tento se vyvíjel rychleji, než se dělo doposud.

Až ústav tento poněkud vzroste, bude učiněn přípustným vedle členů semináře, jak se dělo doposud, také jiným osobám, jež se ať teoreticky ať prakticky zabývají určitou otázkou do rámce soukromého práva spadající a poskytne jim všechny pomůcky i návod k probádání otázky. V zájmu věci by bylo, aby ústav tento byl podporován, až poněkud vzroste, evidenční kanceláří Nejvyššího soudu, jako na druhé straně ústav tento by svoji kartotéku učinil zvláště přístupnou členům Nejvyššího soudu. Nejtěsnější styky jak s knihovnami tak s evidenčními odděleními Nejvyššího soudu budou pak dobrou zárukou, že z nich bude plynouti prospěch stejně universitě jako praxi soudní.

Er. Olšar.

Výstava moderního obchodu pořádaná letošního léta v Brně spolu s jinými výstavními podniky (Výstava moderní ženy, v. pivovarsko-sladařská a výstavní brněnské trhy), nepřinesla právníkovi zvláštního uspokojení kromě výstavky nekalé soutěže a pak pěkně uspořádaného retrospektivního oddělení, respektive výstavky historie obchodu se zvláštním zřetelem k poměrům brněnským. Právě však umístění této expozice, vklíněné zcela neorganicky a nelogicky, ukazuje jasně, že pořadatelé výstavy moderního obchodu neuvědomili si nutnost jednotné koncepce. Od obchodních akademiků nelze toho ovšem žádat,

ale mělo býti zřejmo právě právníkům na výstavě se zúčastnivším, že nelze se obejít bez obchodního práva v moderním obchodě, který je skvělou ukázkou, co dovede dobrá organizace, již jsme nebyli však svědky na této výstavě. Pořadatelé měli cestu připravenou loňskou výstavou soudobé kultury, která vznikala za mnohem těžších podmínek a tak by bylo dobře, kdyby tyto chyby si vzali pořadatelé pro příště kající k srdci. Bez exposic právních výstava moderního obchodu byla nevalným trhem výročním, připojujíc se tak k výstavě pivovarsko-sladařské, která však aspoň měla jedinou »myšlenku jednotící«, totiž strach před prohibicí. X—.

Na valné hromadě Právnícké jednoty v Praze, konané před prázdninami dne 6. VI. 1929, bylo ve zprávách funkcionářů opět konstatováno, že mladí právníci hojně odebírají časopis »Právník«. Okolnost tato svědčí, že »Právník« a náš list »Všehrd« jsou časopisy, které si vzájemně nekonkurují, nýbrž naopak dělbu práce vzájemně se doplňují. Skutečnost tuto připomenul na téže valné hromadě za redakci »Všehrd« Dr. J. Kliment.

Systémy smírčího a rozhodčího řízení ve věcech pracovních docházejí stále většího rozšíření. Podle nedávno provedené ankety úřadem statistiky práce ve Spojených státech severoamerických obsahují kolektivní smlouvy téměř všech oborů živnostenského podnikání ustanovení o řešení sporů z poměru pracovního. Převládá tu autonomní ustanovení orgánů tyto spory rozhodujících na rozdíl od systémů jiných států, kde zase bývají tyto spory svěřovány zvláštním orgánům zřízeným zákonem. V Norsku byla nedávno věc upravena všeobecným zákonem o sporech pracovních, který obsahuje přísná opatření proti nezákonnému přerušeni práce, jež se trestá pokutami od 5 do 2500 korun a vězením do 3 měsíců. K rozhodnutí o tom, zda v tom kterém případě jest přípustno přerušeni práce, jest výlučně příslušným rozhodčí soud, skládající se z předsedy a dvou členů jmenovaných králem a dvou delegátů zaměstnavatelů a zaměstnanců. (Podobně prohlašování »práva na stávkou neb výlukou« rozhodčím soudem je zavedeno v Australii. Všehrd IX., str. 252.) Výrok rozhodčího soudu platí pouze 2 léta, každá ze stran má však právo žádati i dříve za jeho revisi, změní-li se podstatně pracovní a mzdové poměry. Ve Francii byla právě podána osnova zákona (Loucher-ova), kterým má býti nově upravena materie, již obsahuje nyní platný francouzský zákon z r. 1892 o řízení smírčím a rozhodčím. Nová úprava týká se jen řízení smírčího, které má býti obligatorní při všech pracovních sporech v průmyslu. Osnova stanoví pokuty 16—1000 franků pro zaměstnavatele neb dělníky, kteří by odepřeli podrobiti se smírčímu řízení, mařili volbu delegátů neb ztěžovali činnost smírčí komise. Jako smírčí orgány fungují dle velikosti oblasti, na níž se spor vztahuje, buď krajský prefekt neb ministerstvo práce spolu s delegáty obou stran. Důvodová zpráva uvádí, že zákon chce touto úpravou zabrániti hlavně kolektivním sporům organizací zaměstnavatelských a dělnických, neboť význam těchto organizací vzrůstá tak, že je nutno učiniti podobná opatření. K. Gerlich.

Přestupky nedovolené rychlosti motorových vozidel v uzavřených obcích trestá soud. Nálezem N. s. s. ze dne 28. VI. 1929 č. 24.617/28 byl vysloven názor, že přestupek § 46 min. nař. z 28. IV. 1910 č. 81 ř. z. odst. 1., věta 1 (jízda rychlejší 15 km/hod. v uzavřených obcích) spadá do příslušnosti trestních soudů a že k jich trestání jsou politické resp. policejní úřady nepřislušné.

N. s. s. argumentuje takto: Podle §§ 427 a 428 tr. z. jest jako přestupek proti bezpečnosti těla trestná rychlá jízda ve městech a jiných hustě obývaných nebo četně navštěvovaných končinách. Co rozuměti jest rychlou, neopatrnou jízdou, posouditi jest se zřetelem k ustanovení § 335 tr. z., podle něhož jest trestným každé jednání neb opomenutí, o němž jednající již podle přirozených následků, které